

सबै ग्याष्ट्राइटिस अल्सर र सबै अल्सर क्यान्सर हुँदैन्

डा दिपेश गुरुवाचार्य

ग्याष्ट्राइटिस नेपालीहस्ताई सताउने आम समस्या हो। चिकित्सकिय भाषामा यसलाई ग्याष्ट्राइटिस भनिए पनि आमरूपमा भने यो समस्यालाई ग्याष्ट्रिक भनेर चिनिन्छ। सामान्यतया आमाशयमा कुनै किसिमको समस्याले उत्पन्न गर्ने लक्षणलाई ग्याष्ट्राइटिस भनिन्छ। ती लक्षणहरू सामान्यदेखि जटिल खालका हुँन्छ।

पेट ढाइने, पेट फुल्ने, धेरै ढायाउ आउने जस्ता लक्षणहरू सामान्य हुन्। कर्सैलाई अल्सरका लक्षणहरू पनि देखिन सक्छन्। पेट पोल्ने, पेट दुखेने लक्षणहरू पनि हुन सक्छन्। पेटको दुखाई, पेटमा ग्याँस भरियो, वाकवाकी लायो, धेरै डकार आयो, पेट पोल्यो भनेर धेरै बिरामीहरू आउँन्छ।

यसमा कारणहरू धेरै हुन सक्छन्। खानपीन, औषधिको सेवन, पेटको संक्रमणका कारण पनि यी समस्याहरू हुँन्छन्। संक्रमणको कारण 'एच पाइलोरी' नामक ब्याक्टेरिया हुँचा पेट फुल्ने, पेट पोल्ने, धेरै ग्याँस भयो भनेर आएका तर ती बिरामीहरूमा तौल घटेको छैन, दिसामा रात देखिएको छैन भने त्यसलाई सामान्य मान सकिन्छ यही लक्षण भएका ता दिसामा रात देखियो, मुखबाट रात बयो, तौल घटेको छ, परिवारमा कसैलाई आन्द्रा सम्बन्धी क्यान्सर छ भने त्यसलाई जटिल ग्याष्ट्राइटिसको रूपमा लिनुपर्छ। यस्ता लक्षण भएका व्यक्तिहरूसे तत्काल परिक्षण पनि गराउनुपर्छ।

सबै अल्सरले क्यान्सरको रूप सक्छन्। खानपीन, औषधिको सेवन, पेटको संक्रमणका कारण पनि यी समस्याहरू हुँन्छन्। संक्रमणको कारण 'एच पाइलोरी' नामक ब्याक्टेरिया हुँचा पेट फुल्ने, पेट पोल्ने, धेरै ग्याँस भयो भनेर आएका तर ती बिरामीहरूमा तौल घटेको छैन, दिसामा रात देखिएको छैन भने त्यसलाई सामान्य मान सकिन्छ यही लक्षण भएका ता दिसामा रात देखियो, मुखबाट रात बयो, तौल घटेको छ, परिवारमा कसैलाई आन्द्रा सम्बन्धी क्यान्सर छ भने त्यसलाई जटिल ग्याष्ट्राइटिसको रूपमा लिनुपर्छ। यस्ता लक्षण भएका व्यक्तिहरूसे तत्काल परिक्षण पनि गराउनुपर्छ।

लिन्छ ?

नेपाली समाजमा अहिले पनि ग्याष्ट्राइटिस बिप्रियो भने अल्सर, अल्सर बिप्रियो भने क्यान्सर हुँच भने बुझाई छ। तर वैज्ञानिक हिसाबले यसमा सत्यता छैन। सबै अल्सर क्यान्सरमा जाने भन्ने हुँदैन। केही अल्सरहरू ग्याष्ट्राइटिसको कारणले भने हुन सक्छ जस्तै एच पाइलोरी र औषधिले गराउने अल्सरहरू हुँन्छ।

यो अल्सरले क्यान्सर तै हुँपर्छ भन्ने छैन। तर कुनै-कुनै पेटको क्यान्सर इण्डोस्कोपी गरेर हेर्दा मासुको डल्लो जस्तो नपलाइकरू खोपल्टो जस्तो धाउँ हुँन्छ। अल्सरको स्वरूप हेरेर इण्डोस्कोपी गर्दा क्यान्सर पो हो की जस्तो भन्ने पनि लाग्छ। तर त्यो पनि बायोस्पी गरेर मात्र थाहा पाउन सकिन्छ। यो जरुरी छैन की ग्याष्ट्राइटिस बिप्रेर अल्सर र अल्सर बिप्रेर क्यान्सर हुँन्छ। यो आम मानिसको बुझाई मात्र हो।

सबैभन्दा ठूलो भ्रम भनेको ग्याष्ट्राइटिसबाट अल्सर अनि अल्सरबाट क्यान्सर हुँच भन्ने कुरा हो। हेरेक अल्सर ठिक नहुने र एकपटक अल्सर भएपछि सधै हुने भन्ने हुँदैन।

घरेलु उपाय करिन्दैठीक ?

ग्याष्ट्राइटिस भएपछि धेरैते अहिले पनि विभिन्न घरेतु उपायहरू अपनाउँछन्। यो ठीक/बेठीक भन्ना पनि व्यक्तिको ग्याष्ट्राइटिसको अवस्था हेरेर हुँच। कसैलाई एकदम ग्याँस मात्र बन्ने, पेट फुल्ने, ढायाउ आउने समस्या हुँच। यी समस्या भएका व्यक्तिले घरेलु खानपानलाई मिलाउँदा मात्र पनि धेरै कुरा ठिक हुँच। जस्तै, ग्याँस बन्ने खानाहरू, दूधको परिकारहरू, डेरीजन्य वस्तुहरू, व्याकेटका जुस, बियर, मैदाजन्य खानेकुराहरू, कोल्ड ड्रिकहरू कम गर्दा पेटलाई राहत मिल्छ। यी खानेकुराहरू सकेसम्म नखाँदा नै राप्नो हुँच। सामान्य अवस्थाको ग्याष्ट्राइटिसको समस्या छ भने खानपानलाई मिलाएर जीवनशैली परिवर्तन गर्दा राप्नो हुँचा तर कुनै व्यक्तिको उमेर ५० वर्षभन्दा माथि छ, दिसामासींगै सात वरिगरहेको छ, तौल घिरहेको छ र परिवारमा कसैलाई पेटको क्यान्सर छ भने चिकित्सकलाई देखाउनु तै उपयुक्त हुँच।

ग्याष्ट्राइटिस र खानपानको सम्बन्ध धेरै नै महत्वपूर्ण छ। माथि भनिएका यी खानेकुराहरू नहुने र एकपटक अल्सर भएपछि पचाउन नसकरे पेटमा ग्याँस बन्ने

पनि सक्छ। कसैको पेटले आटा, मैदाजन्य खानेकुरा पचाउन सक्दैन। कसैको पेटले दूधजन्य खानेकुराहरू चाने बित्तिकै पेट फुल्ने, पर्खाला लाने, पेट कराउने हुँच। जुन-जुन खानेकुराले गर्दा पेटमा ग्याँस बन्ने समस्या हुँच, ती खानेकुराहरू छाँदैन बित्तिकै ग्याष्ट्राइटिसको समस्या पनि कम हुँच।

सबै व्यक्तिलाई पेटको रोग

सम्बन्धी सबै परीक्षण गराउनुपर्छ

भन्ने छैन। उमेर सम्मूह, व्यक्तिको

स्वास्थ्य अवस्था अनुसार परीक्षण गराउनुपर्छ। २०/२२ वर्ष उमेरको व्यक्ति छ तर उसलाई दिसामा रात जाने समस्या छैन र परिवारमा कसैलाई पनि क्यान्सर छैन भने औषधिवाट मात्र पनि मनिटरिङ गर्न सक्छै।

तर कोही व्यक्तिको उमेर पुगेको

छ, तौल घट्ने, दिसामा सात

देखिने र परिवारमा कसैलाई

आन्द्रासम्बन्धी क्यान्सर छ भने

उहाँहरूले छिटो परीक्षण गराउँदा

राप्नो हुँच।

ग्याष्ट्राइटिसको समस्याबाट बच्न शारीरिक व्यायामको महत्वपूर्ण भूमिका छ। जति हामी शारीरिक रुपमा सक्रिय रहन्नौ, त्यति नै पाचन प्रणाली राप्नो हुँच। ग्याँसको बिरामीहरूलाई मिलाएर जीवनशैली परिवर्तन गर्दा राप्नो हुँच। यी कार्यहरू पूरा गर्न आगामी तीन वर्ष लाग्न सक्छ। यसमा दातृ निकायका प्रतिनिधिलाई आग्रह गर्नुभएको छ।

विकास साफेदारीका

प्रतिनिधि एवं विज्ञानसंगको

शुभ्रबाट देखिने र विद्यालयको

भौतिक संरचना बनाउने

सरकारको योजनामा सधाउन

दातृ निकायका प्रतिनिधिलाई

आग्रह गर्नुभएको छ।

विकास साफेदारीका

प्रतिनिधि एवं विज्ञानसंगको

शुभ्रबाट देखिने र विद्यालयको

भौतिक संरचना बनाउने

सरकारको योजनामा सधाउन

दातृ निकायको प्रतिनिधिलाई

आग्रह गर्नुभएको छ।

मन्त्री पौडेलले प्राविधिक

तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप

विकासको सम्बन्धी

प्रतिनिधिमन्त्री

देवेन्द्र पौडेलले शैक्षक दरबन्दी,

शैक्षक गुणस्तर र विद्यालयको

भौतिक संरचना बनाउने

सरकारको योजनामा सधाउन

दातृ निकायको प्रतिनिधिलाई

आग्रह गर्नुभएको छ।

मन्त्री पौडेलले विज्ञान

संस्कारको प्रतिनिधिमन्त्री

देवेन्द्र पौडेलले शैक्षक दरबन्दी,

शैक्षक गुणस्तर र विद्यालयको

भौतिक संरचना बनाउने

सरकारको योजनामा सधाउन

दातृ निकायको प्रतिनिधिलाई

आग्रह गर्नुभएको छ।

मन्त्री पौडेलले विज्ञान

संस्कारको प्रतिनिधिमन्त्री

देवेन्द्र पौडेलले शैक्षक दरबन्दी,

शैक्षक गुणस्तर र विद्यालयको

भौतिक संरचना बनाउने

सरकारको योजनामा सधाउन

दातृ निकायको प्रतिनिधिलाई

आग्रह गर्नुभएको छ।

मन्त्री पौडेलले विज्ञान

संस्कारको प्रतिनिधिमन्त्री

देवेन्द्र पौडेलले शैक्षक दरबन्दी,

शैक्षक गुणस्तर र विद्यालयको

पहिला जोसँग हारे अहिले उसैलाई हराए

| पोखरापत्र संवाददाता

म्यादी, ६ जेठ

मालिका गाउँपालिकाको अध्यक्षमा २०७४ सालको स्थानीय तह निर्वाचनमा पराजित भएका नेकपा (एमाले) का बेगप्रसाद गर्नुजाले त्यतिबेलाकै प्रतिस्पर्धालाई पराजित गर्नुभएको छ। निर्वतमान गाउँपालिका अध्यक्ष श्रीप्रसाद रोकालाई

गर्नुजाले पराजित गर्नुभएको हो। विसं २०७४ मा रोकाले गर्नुजालाई ८५ मतले पराजित गर्नुभएको थियो। यस पटकको निर्वाचनमा गर्नुजाले रोकालाई १२१ मतान्तरले हराउँदै जित हासिल गर्नुभएको हो। गर्नुजाले तीन हजार ९१, रोकाले दुई हजार ९७० रेकपा (माओवादी केन्द्र) का रेशमबहादुर जुआलीले दुई हजार २२५ मत प्राप्त गर्नुभएको छ। तेह हजार २०१ मतदाता

रहेको मालिकामा आठ हजार ८४५ मत खसेको थियो।

कूल ६ स्थानीय तह र ४५ बडा रहेको म्यादीमा एमालेले २२ बडासहित चार स्थानीय तहमा प्रमुख, तीन स्थानीय तहमा उपप्रमुख, काग्रेसले १७ बडासहित दुई स्थानीय तहमा प्रमुख र एउटामा उपप्रमुख तथा माओवादी केन्द्रले ६ बडासहित दुई स्थानीय तहमा उपप्रमुखमा जित हासिल गरेको छ।

तनहुँका नौ पालिकामा काग्रेस र एमाले चार/चार, एकमा माओवादी

| पोखरापत्र संवाददाता

दमीली, ६ जेठ

तनहुँका आजसम्म गणना गरिएका नौ पालिकामध्ये नेपाली काग्रेस र नेकपा (एमाले)ले चार/चार र नेकपा (माओवादी केन्द्र) एक स्थानमा विजयी भएका छन्। यहाँका दश पालिकामध्ये व्यास नगरपालिकामा भने मतगणना जारी छ।

काग्रेसबाट भानुनगर प्रमुखमा आनन्दराज त्रिपाठी र उपप्रमुखमा उमा गोतामे, शुक्लागण्डकी नगर प्रमुखमा कृष्णराज पाण्डित, त्रिपाठी गाउँपालिका अध्यक्षमा राजेन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ, उपाध्यक्षमा गिनुमाया

थापा, देवघाट गाउँपालिका अध्यक्षमा तिलबहादुर थापा विजयी हुनुभएको छ। बन्दीपुर गाउँपालिका उपाध्यक्षमा पञ्चमाया गुरुङ, म्यादे गाउँपालिका उपाध्यक्षमा बालकृष्ण घिमिरे विजयी हुनुभएको हो। एमालेबाट धिरेड गाउँपालिका अध्यक्षमा होमबहादुर थापा, उपाध्यक्षमा राधादेवी अधिकारी, म्यादे गाउँपालिका अध्यक्षमा श्रीप्रसाद श्रेष्ठ, भिमाद नगर प्रमुखमा दरिधराज सुवेदी, उपप्रमुखमा शारदा खनाल, बन्दीपुर गाउँपालिका अध्यक्षमा सुनेन्द्र थापालेजित हासिल गर्नुभएको छ। माओवादी केन्द्रबाट अँगुखैरी नतिजा आउन बाँकी छ।

बेनीको निर्वाचन परिणाम

| रासस

बेनी, ६ जेठ

बेनी नगरपालिकाको प्रमुखमा नेकपा (एमाले)का सुरज केसी र उपप्रमुखमा नेकपा (माओवादी केन्द्र)की ज्योति लामिछाने विजयी हुनुभएको छ। प्रमुख केसीले सात हजार ६०३ मत र उपप्रमुख लामिछानेले सात हजार ४३ मत प्राप्त गरी विजयी हुनुभएको हो।

प्रमुखका प्रतिस्पर्धी नेपाली काग्रेसका उम्मेदवार चिरञ्जीवी शमाले ६ हजार २०४ मत प्राप्त गर्नुभएको छ। त्यस्तै उपप्रमुखकी प्रतिस्पर्धी एमालेकी पशुपति शाहीले पाँच हजार ५०० मत प्राप्त गर्नुभएको छ। बेनीमा काग्रेस र माओवादी केन्द्रले गठबन्धन गरेका थिए भने एमाले एकले चुनावी प्रतिस्पर्धा थियो। म्यादीको मालिका गाउँपालिकाको अध्यक्षमा एमालेका बेगप्रसाद गर्नुजाले तीन हजार ९१ मत र उपाध्यक्षमा एमालेको अध्यक्षमा लक्ष्मीदेवी घर्ती पुनले तीन हजार १६७ मत त्याएर विजयी हुनुभएको निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले जनाएको छ।

अध्यक्षमा काग्रेसका श्रीप्रसाद रोकाले दुई हजार ९७० र माओवादी केन्द्रका रेशमबहादुर जुआलीले दुई हजार २२५ मत पाउनुभयो। उपाध्यक्षमा काग्रेसकी पीपला बुढाथोकीले तीन हजार १३९ मत प्राप्त गर्नुभएको थियो।

मझला गाउँपालिकाको अध्यक्षमा एमालेका सतप्रसाद रोका र उपाध्यक्षमा पेमा अधिकारी विजयी हुनुभएको छ। गाउँपालिकाको अध्यक्षमा निर्वाचित रोका कूल तीन हजार ९६८ मत प्राप्त गरी दोस्रो पटक अध्यक्षमा निर्वाचित हुनुभएको हो।

भण्डारीले चार हजार ३८ मत त्याएर गाउँपालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्षमा काग्रेसकै प्रेमकुमारी पुनले तीन हजार ३६४ मत त्याएर निर्वाचित हुनुभएको सहायक निर्वाचन अधिकृत अमृत सुवेदीले जानकारी दिनुभयो। भण्डारी दोस्रो कार्यालयका लागि गाउँपालिका अध्यक्षमा निर्वाचित हुनुभएको हो।

अ४ य क्षा मा एमालेका प्रेमबहादुर कार्कीले तीन हजार २७९, माओवादी केन्द्रकी मीना विकले ९०५, उपाध्यक्षमा एमालेकी यामकुमारी गर्नुजाले तीन हजार २४५ र माओवादी केन्द्रका रिमबहादुर कुटुवालले एक हजार ७२३ मत प्राप्त गर्नुभएको थियो।

आठवटा बडा रहेको रघुगाइरा को साथ विजयी भएका छन्। ध्वलागिरिमा नेपाली काग्रेस र माओवादी केन्द्रले तालमेल गरेर निर्वाचन लडेका थिए।

मतपरिणामअनुसार अध्यक्षमा काग्रेसका प्रेमप्रसाद पुनले तीन हजार १२३ र उपाध्यक्षमा माओवादीका रेशम पुनले दुई हजार ११२ मत पाएर निर्वाचित हुनुभएको छ।

अध्यक्षमा क्रिप्तिस्पर्धी नेकपा एमालेकी उम्मेदवार थमसरा पुनले दुई हजार ५४८ र उपाध्यक्षमा एमालेको प्रगति कार्कीले दुई हजार ६१८ मत पाउनुभएको निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले जानकारी दिएको छ। सातवटा बडा रहेको ध्वलागिरिमा गाउँपालिकामा अध्यक्ष र उपाध्यक्षमा नेपाली काग्रेसका उम्मेदवार विजयी भएका छन्।

आठवटा बडा रहेको अन्नपूर्णा एमालेले पाँचवटा बडासहित गाउँपालिका प्रमुख र उपप्रमुखमा विजयी भएको छ। अधिल्लो निर्वाचनमा अन्नपूर्णा नेपाली काग्रेसले अध्यक्ष र उपाध्यक्षमा जीत हासिल गरेको थियो।

आठवटा बडा रहेको अन्नपूर्णा एमालेले पाँचवटा बडासहित गाउँपालिका प्रमुख र माओवादी केन्द्रले दुईवटा बडामा अध्यक्ष र उपाध्यक्षमा नेपाली काग्रेसले अध्यक्ष र उपाध्यक्षमा जीत हासिल गरेको छ। काग्रेसका भवबहादुर

| पोखरापत्र संवाददाता

गोखरा, ६ जेठ

हिमाल कलेज अफ म्यानेजमेन्टमा बिदाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। कक्षा ११ का विद्यार्थीले १२ कक्षाका विद्यार्थीलाई बिदाई गरेका हुन्।

कलेजका प्रमुख हरि कार्कीले कक्षा १२ पासआउट भएर जाने विद्यार्थीलाई कक्षा ११ का विद्यार्थीले बिदाई गरेको बताए। '१२ कक्षाको पदाई सकाएका विद्यार्थीहरूलाई ११ मा पढ्दै गरेका विद्यार्थीले बिदाई गरेका हुन्। कलेजका शिक्षकहरूसँग

हार्दिकता साटासाट गर्ने, कार्कीले आगामी शैक्षिक भविष्यका लागि विद्यार्थीहरूलाई शुभकामना दिई ले बिजेबाट बिदाई भएर जाने विद्यार्थीहरूसँग

कलेजको नाम थप उचो पार्नेमा विश्वास लिएको बताए।

कार्यक्रम इन्चार्ज मनिप्रसाद दुमे, एडिमन हेड दुर्गा गुरुङ, डिसिप्लिन इन्चार्ज चेतनाथ भण्डारी, कार्यक्रमको सञ्चालक अ॒न शिक्षक सुदनकुमार मुल्तीले १२ कक्षाका विद्यार्थीलाई शैक्षिक करिअरका लागि शुभकामना दिएका थिए।

३ वर्षमा ४ सय विद्यार्थी उर्तिण भएको यस कलेजले २०७७ र ०७८ को टियु बिबिएसको रिजल्टमा गडकी प्रदेशकै उत्कृष्ट नतिजा ल्याएको थियो।

लमजुङका आठ स्थानीय तहमा काग्रेस र एमालेका चार/चार विजयी

| पोखरापत्र संवाददाता

लमजुङ, ६ जेठ

यहाँ रहेका आठ स्थानीय तहमध्ये चार/चार स्थानीय तहमा काग्रेस र नेकपा (एमाले)

विजयी भएका छन्।

मुख्य निर्वाचन अधिकृत शिवप्रसाद खनालका अनुसार बैसीशहर नगरपालिकामा एमालेका गुमायिं अर्थाल, क्वोलालासोथर गाउँपालिकामा सूर्य गुरुङ, दोर्दी र मर्स्याङ्गी गाउँपालिकामा एमालेका गुमायिं अर्थाल, क्वोलालासोथर गाउँपालिकामा एमालेका गुमायिं अर्थाल, क्वोलालासोथर गाउँपालिकामा सूर्य गुरुङ र दूधपोखरी गाउँपालिकामा धनप्रसाद गुरुङ निर्वाचित हुनुभएको छ। उपप्रमुख तथा मध्यनेपाल तहमध्ये एमालेले पाँच वडामा जितेको छ भने, काग्रेसले एक र माओवादी केन्द्रले दुई पालिकामा जितेको छ। एमालेका तर्फबाट उपप्रमुख पदमा बैसीशहरका अर्थाल र मर्स्याङ्गीका गुरुङ पुऱः दिनेका सफल हुनुभएको छ। उपर्युक्त तहमध्ये एमालेले एकलैला र रेशमबहादुर गुरुङ र मर्स्याङ्गी गाउँपालिकामा धनप्रसाद गुरुङ निर्वाचित हुनुभएको छ। उपर्युक्त तहमध्ये एमालेले एकलैला र रेशमबहादुर गुरुङ र मर्स्याङ्गी गाउँपालिकामा धनप्रसाद गुरुङ निर्वाचित हुनुभएको छ। उपर्युक्त तहमध्ये एमालेले एकलैला र रेशमबहादुर गुरुङ र मर्स्याङ्गी गाउँपालिकामा धनप्रसाद